

Føroya fólk syrgir

Mynd Jákup Sune Lauritsen

Vit prenta her prædikuna, sum Hans Jákup Joensen, biskupur, helt í Sørvágs kirkju leygardagin, tá Sveinbjørn Danielsen og Edmund Simonsen fóru til gravar.

»Sælur er tann, sum situr í lívd hins hægsta og skjól sær søkir í skugga almátugans, ið sigur við Harran: høli mitt, borg mín, Gud mín, sum eg líti á! Hann tær vil bjarga, hann sínar veingir út yvir teg breiðir« (Ps. 91,1–4).

Ikki bert bygðin her og hinar, ið mist hava, men alt Føroya fólk syrgir hesar dagar. Nú jólahøgtíðin, gleðifestin fram um aðrar, stundaði til, nú bórast so knappliga feigdarboðini um landið, at fyra landsmenn og ein frændi okkara úr Danmark vóru deyðir í vanlukkuni á Borðoyarvík, miskunnarleyst ryktir burtur mitt í lívsgerningi sínum. Tá ið soleiðis veit við, gerast vit tigandi, tí hvat skulu vit siga. Tað kenst eins og halgibrot at slíta tøgna, tí vit søkja skjól í henni. Og tó er tað nakað djúpt í okkum, sum leingist eftir, at tøgna verður brotin, at onkur kann siga nakað, sum kann vera til hjálpar og ugga. Undir slíkum umstøðum stíga so mangir spurningar seg upp. Vit hava møtt teimum fyrr, tí lívið er framvegis sær sjálvum líkt, men svarinum bíða vit enn eftir. Enn mega vit sanna orðini: »Øldir runnu, ljós útbrunnu, «hvar» og «hví» er ikki funnið».

Tað er einki nýtt, at lív okkara er eitt hótt lív. Atsóknir av ymiskum slagi, hótanir og meinbogar hava altíð hoyrt við til lívið. Lívið hevur altíð møtt mótstøðu her á foldum, og tað finnst enn kreftir, ið vilja tí ann. Hesar kreftir vóru nakað av tí allar fyrsta, sum vit møttu, longu tá ið lívsins gáva varð okkum givin, og tær hava fylgt okkum síðani, og tær fara at fylgja okkum til tað síðsta. Frá fyrsta degi hava tær staðið okkum eftir lívinum, og tær gevast ikki, fyrr enn tær hava nátt sítt mál, einki er so vist sum tað.

Men tað er tó ikki allur sannleikin um lívið, at vit einans kenna tað sum lótur, ið altíð vórðu hóttað av lívsins figgindum. Vit hava tibetur eisini upplivað vakrar og ríkar lótur í lívinum, sum vit minnst við gleði og takksemi. Tað var eins og lívsins figgindar hildu seg undan eina løtu, og slørið eitt bil varð drigið frá, so vit kundu fáa ein varhuga av, hvat ið skaparin hevði ætlað við lívinum. Tað guddómliga gav seg til kennar á ein slíkan hátt, at sjálvt lívsins figgindar kendu tað sum halgibrot at gera ónáðir. Og tó mega vit viðganga, at eisini hesar lótur tykjast ójavnar býttar, hóast tey munnu vera fá, sum hildu seg fáa ov nógv av teimum.

Tað er gomul sannroynd, at móti lívsins figgindum stríðast vit menniskju til fánýtis. Tann dagur kemur fyrr ella seinni, tá ið stríðið er lokið, og lívsins figgindi burturav tykist hava sigrað. Og tá eiga vit einki í okkum sjálvum ella í hesum heimi, sum kann veita okkum hjálpar ella bjarging. Tí er spurningurin eins gamal og menniskjað sjálvt, um tað yvirhøvur finst nøkur hjálpar móti deyðanum. Er lívið bert tað, sum liggur millum vøggju og grøv, ella er hetta bert ein partur av lívinum?

Eisini sálmaskaldið í Gamla Testamenti kendi lívsins kor og visti um at stíga tung spor. Og júst tað tyngdi so nógv um, at hann ikki dugdi at skilja Guds ráð og vegir hansara í tí, sum hent var. Tí kendi eisini hann hesar lóturnar, har alt endar í spurninginum: hví? Hví legði Gud so tungar byrðar á hann? Hví kom hann honum ikki til hjálpar og lætti honum um byrðarnar? Hví skuldi hann stíga so tung spor og bera so tungan kross? Hvør var Guds lutur í hesum?

Í dag seta vit hesar somu spurningar, og sum sálmaskaldið einki beinleiðis

svar fekk á teir, soleiðis fáa vit tað heldur ikki. Tað er ikki givið okkum menniskjum at kenna Guds vegir og alvísa ráð. Svarið er enn sum áður, at **Guds náði er okkum nóg mikið**. Hetta var svarið Paulus ápostul fekk, tá ið hann bað Gud taka burtur tornin, sum hann hevði fingið í holdið, og júst hetta sama er sálmaskaldið vordið sannfært um, tá ið hann sigur: »Sælur er tann, sum situr í lívd hins hægsta, sum skjól sær søkir í skugga almátugans. Tí hann tær vil bjarga«. Við hesum orðum vil hann geva okkum lut í sínum royndum, at tað finst eitt skjól, sum lívir, tá ið deyðans ódnir herja, og tað finst ein bjarging, sjálvt úr deyðans miskunnarleysu hondum. Gud sleppur okkum ikki, og hann hevur heldur ikki slept okkum tann dag, tá vit ongan útveg duga at síggja. Hann veit ráð í teimum torførastu og tyngstu løtunum, og eisini tá breiðir hann veingir sínar yvir okkum og er okkum skjól. Tí almátt hansara kann eingin skerja, heldur ikki hin annars so máttmikli deyði. Sorgarmyrkrið kann gerast tjúkt á lívsleið okkara, men tað gerst ongantíð so tjúkt, at ikki hin alvandi Gud finnur veg til okkara við bjarging síni. So satt sum Jesus Kristus við deyða og uppreisn síni hevur syrgt fyri hvørjum einasta okkara, so satt kunnu vit vera trygg í trúnni á, at hann kemur okkum til hjálpar. Og tá ber lívsleiðin hóast skákvegirnar og myrkrið heim í Guds æviga ríki.

Vit fylgja í dag Edmundi Simonsen og Sveinbjørni Danielsen til seinasta hvíldarstað teirra. Mitt í gerningi sínum, sum hetta kvøldið hevði verið at bjarga øðrum, vórðu teir ryktir burtur, og lívstráðurin eirindaleyst kvettur. Ómetaliga sárt og hugstoytt má tað vera hjá tykkum, konum og børnum, for-

eldrum og systkjum og øllum, sum stóðu teimum nær. Tá ið soleiðis er vordið, vildu vit so fegin kunna borið tykkum, ið so meint eru rakt, troyst og ugga. Men hjálpar okkara er so fátøk, og tað er so lífilsvert, ið vit kunnu gera undir slíkum umstøðum. Men kanska kann tað lætta tykkum eitt sindur um byrðuna at vita, at alt Føroya fólk syrgir við tykkum og hevur samkenslu við tykkum, sum so hart eru rakt. Her vildu vit so fegin kunna gjørt broytingar í tað, sum ikki kann broyast, men mega tó ásanna, at her galda orðini óavmarkað **higar til og ikki longur**, her er óvikandi markið fyrri, hvat ið menniskju megna. Tí er eingin onnur leið fram enn at royna at bera eisini hetta í trúnni á, at eisini tað stendur í Guds náðigu hond. Og ikki gloyma, at henda hondin er júst hon, **sum alt til frama okkum beinir**, og á røttu stund er Guds hjálpar nær. Gud verði hjá tykkum og troysti tykkum, konur, børn, foreldur og systkin og øll, ið varðaðu av Edmundi og Sveinbjørni og vóru góð við teir. Og Gud styrki og hjálpi tykkum gjøgnum hesa tungu og torfuru tíð, sum nú stendur fyrri.

Edmund og Sveinbjørn eru nú famir inn um deyðans gátt, og vit fylgja teimum í dag til seinasta hvíldarstað teirra á hesum foldum. Og vit gera tað í teirri trúgv, at Jesus var hjá teimum, nú teir fóru inn um deyðans grind, og at hann fer við teimum fyrri at føra teir trygt heim í sítt æviga ríki.

Í hesi trúgv lýsa vit hiðani frá kirkjuni frið yvir minnið um Edmund Simonsen og Sveinbjørn Danielsen. Jesus fylgi tykkum eisini hesa seinastu ferðina.

Amen.